

SOSYAL GÜVENLİK HUKUKUNDA İŞ KAZASI, MESLEK HASTALIĞI, MALULLÜK VE VAZİFE MALULLÜĞÜ

HİSAM SEMİNER-04.03.2021

SUNUM PLANI

- Tarihsel Süreç ve Kavramlar
- Makro Veriler Üzerinden Sosyal Güvenlik Sisteminin Değerlendirilmesi
- İş Kazası-Meslek Hastalığı
- Malullük-Vazife Malullüğü
- Sağlanan Haklar ve Değerlendirme Süreçleri

TARİHSEL SÜREÇ

BATI AVRUPADA KRONOLOJİK OLARAK SOSYAL POLİTİKA UYGULAMALARI

❖ Almanya

1. 1883- hastalık sigortası
2. 1884- iş kazası
3. 1889- sakatlık ve yaşlılık sigortası

❖ İngiltere

1. 1897- iş kazası
2. 1911- ulusal sigorta yasası- Hastalık, sakatlık ve işsizlik sigortası (işsizlik sigortasını uygulayan ilk ülke)
3. 1942 Beveridge Raporu

❖ Fransa

- Daha önce muhtelif yasal düzenlemeler olmakla birlikte ilk toplu düzenleme 1928 yılında yapılmıştır.

GENİŞ ANLAMDA SOSYAL POLİTİKANIN OLUŞMASINA ORTAM SAĞLAYAN NEDENLER

- 1. ve 2. Dünya Savaşı'nın yıkıcı etkisi
- Toplumsal yaraların sarılması ihtiyacı (ekonomik ve sosyal sorunlar)
- Toplumsal uzlaşma ihtiyacı (Gruplar arasında)
- Devlet'in toplumdaki rolünün artması
- ABD (1935), Yeni Zelanda (1938), İngiltere- Beveridge Raporu (1942) yapılan reformlar

SOSYAL POLİTİKA'NIN SOSYAL GÜVENLİK İLE İLİŞKİSİ

- **(Dar anlamda) Sosyal Politika alanındaki gelişmeler Sosyal Güvenlik kavramına temel oluşturmuştur.**
- Bu bağlamda; 10.12.1948 tarihinde İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde temel bir hak olarak düzenlenmiştir.
- 28.06.1952 tarihli ve 102 sayılı ILO (International Labour Organization) sözleşmesi ile uluslararası alanda sosyal riskler belirlenmiştir.
- Bunlar sırasıyla;
 1. Hastalık(sağlık yardımı),
 2. Hastalık (gelir kaybını karşılayan ödenekler),
 3. Analık,
 4. Engellilik,
 5. İş kazası ve meslek hastalığı,
 6. Yaşlılık,
 7. Ölüm,
 8. Ailevi Yükler (çocuk yardımı gibi),
 9. İşsizlik.

SOSYAL POLİTİKA'NIN SOSYAL GÜVENLİK İLE İLİŞKİSİ

- ILO'nun kabul ettiği 102 sayılı sözleşme temelinde **28.02.1965** yılında **Avrupa Sosyal Şartı** arasına 12. ve 13. maddelerde aynı riskler girmiştir.
- Tüm bu gelişmeler ışığında **Sosyal Güvenlik**, Sosyal Politika ile yakından ilişkili fakat **ayrı bir disiplin olarak uluslararası alanda yerini almıştır.**
- **Sosyal güvenlik 20.yy'da kavram olarak uluslararası literatürde yerini almıştır.**

TÜRKİYE'DE SOSYAL GÜVENLİĞİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Kanun temelinde:

- 1936 yılında 3008 sayılı İş Kanunu
- Bu kanun ile ilk kez Türkiye'de sosyal sigortaların kuruluşu ve sosyal sigortalara ilişkin ilkeler öngörülmüştür. Ancak 1945 yılına kadar bir sistem kurulamamıştır.
- 1945 İş kazası ve meslek hastalığı sosyal güvenceye alınmıştır.
- 1946'da 4792 sayılı yasa ile İşçi Sigortaları İdaresi kurulmuştur.
- 1947'da Analık ve Hastalık sigortası kapsama alınmıştır.
- 1949'da ise yaşlılık, malullük, ölüm sigortası kapsama alınmıştır.
- 1949 yılında kamu çalışanlarını sosyal güvenceye kavuşturmak amacıyla 5434 sayılı Emekli Sandığı yasası kabul edilmiştir.

1961 ANAYASASI VE SONRAKİ KANUNLAR

- 27 mayıs 1960 ihtilali sonrası çıkarılan 1961 Anayasası ile:

Madde	Çalışma ile İlgili Hükümler Başlığı Altında Düzenlenen Konular
42	Çalışma Hakkı
43	Çalışma Şartları
44	Dinlenme Hakkı
45	Ücrette Adalet Sağlanması
46	Sendika Kurma Hakkı
47	Toplu Sözleşme ve Grev Hakkı
48	Sosyal Güvenlik

TÜRKİYE'DE SOSYAL GÜVENLİĞİN TARİHSEL GELİŞİMİ

- Tüm bu düzenlemeler işçiler açısından **1965 yılında** 506 sayılı yasa ile tek bir yasa altında toplanmıştır. (**Sosyal Sigortalar Yasası**)
- **1971** yılında ise serbest meslek mensuplarına 1479 sayılı **Esnaf ve Zanaatkarlar ile Diğer Serbest Çalışanlara** sosyal güvenlik hakkı tanınmıştır.(BAĞ-KUR)
- **Tarım alanında çalışanlar; 1983 yılında** kendi nam ve hesabına çalışanlara 2925 sayılı yasa, tarım işçilerine 2926 sayılı yasa ile sosyal güvenlik sağlanmıştır.
- Nihayetinde **2006 yılında** tüm bu sosyal güvenceyi sunan kurumlar 5502 sayılı yasa ile **Sosyal Güvenlik Kurumu** olarak birleşmişlerdir.
- **1.10.2008 tarihinde** ise tüm yasalar 5510 sayılı **Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu** olarak birleştirilmiştir.

SOSYAL GÜVENLİK KAVRAMI

SOSYAL GÜVENLİK KAVRAMI (DAR ANLAMDA)

Sosyal Güvenlik;

1. Kişiye yönelik,
 2. Çalışma gücü kaybı ya da yok olması,
 3. Muhtemel/ Mutlak,
 4. Beklenmedik/İstenmeyen,
 5. Gelir kesilmesi/ Azalması/ Gider artışı,
- risklerine** karşı **gelir garantisi** sağlar.

SOSYAL GÜVENLİĞİN TANIMLADIĞI RİSK KAVRAMI

□ Risk;

1. Fizyolojik (yaşlılık, engellilik vs.)
 2. Sosyo-ekonomik (ölüm, konut, aile, işsizlik)
- olarak ikiye ayrılır.

SOSYAL GÜVENLİĞİN DAR ANLAMI

- Sosyal güvenlik politika ve sistemleri, anılan risklerden hareketle, bireylere ekonomik bir güvence sağlama amacını güder. Sosyal güvenlik sadece bu bağlamda değerlendirildiğinde **dar bir kapsama** sahip olur.
- Geniş anlamda düşünülebilmesi için ise, **ancak sosyal politika ile uyumlu yürütülecek politikalar ile mümkün olabilir.** Bu yolla sosyal risklerin etkisi azaltılabilir.

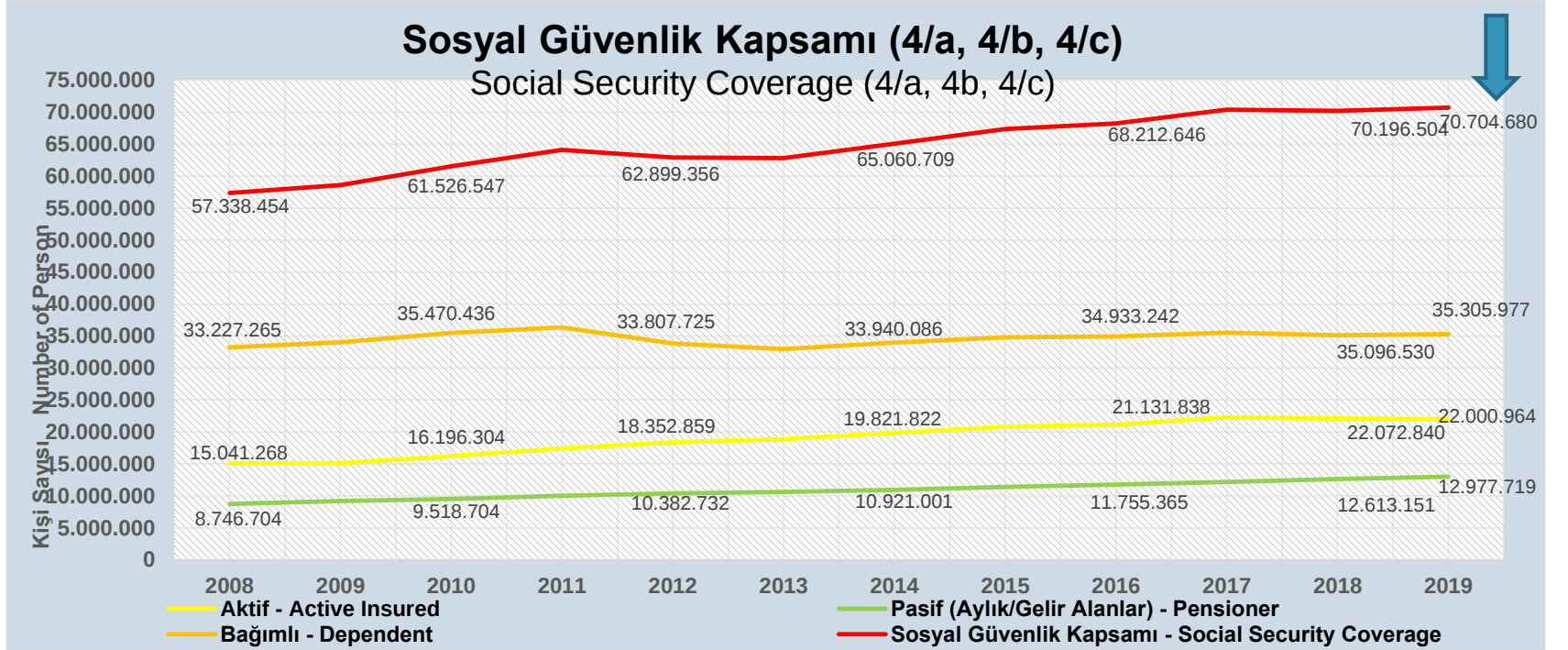
SOSYAL GÜVENLİĞİN GENİŞ ANLAMI

1. Bireysel ekonomik güvence
2. Sosyal güvenliğin önleyici fonksiyonu (proaktif politikalar, risklerin öngörülüp gerçekleşmesine engel olma)
3. Kişiliğin geliştirilmesi

SGK MAKRO İSTATİSTİKLER

Sosyal Güvenlik Kapsamı, Sigortalı Sayıları,
Aktif-Pasif Oranı, Gelirlerin Giderleri Karşılama
Oranı

SOSYAL GÜVENLİK KAPSAMI

Sosyal güvenlik sistemi 83 milyon nüfusun yaklaşık 71 milyonunu kapsamaktadır.

Kaynak: SGK web sitesi, Erişim: 24.02.2021

<http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik>

AKTİF/PASİF SİGORTALI VE BAĞIMLILAR

Yıl Year	2016	2017	2018	2019
I- Aktif sigortalı- Active insured	21.131.838	22.280.463	22.072.840	22.000.964
II- Pasif (Aylık/gelir alan) sigortalı- Pensioner and benefiter				
Dosya- File	11.171.059	11.418.722	11.867.931	12.214.543
Kişi- Person	11.755.365	12.154.140	12.613.151	12.977.719
III- Bağımlı- Dependent	34.933.242	35.522.020	35.096.530	35.305.977
Aktif / pasif oranı- Active / passive insured ratio	1,89	1,95	1,86	1,80

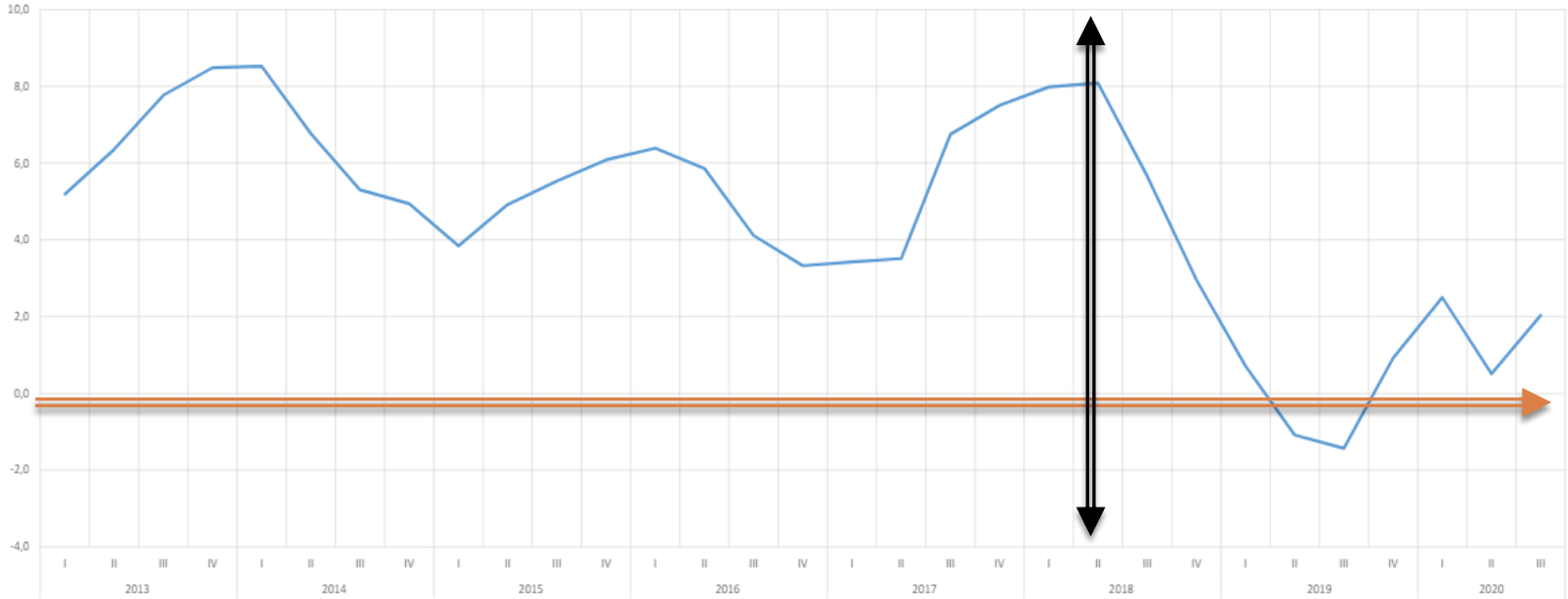
Kaynak: SGK web sitesi, Erişim: 24.02.2021

<http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik>

TÜRKİYE EKONOMİSİ BÜYÜME ORANLARI (2013-2020)

YILLIKLANDIRILMIŞ GSYH BÜYÜMESİ

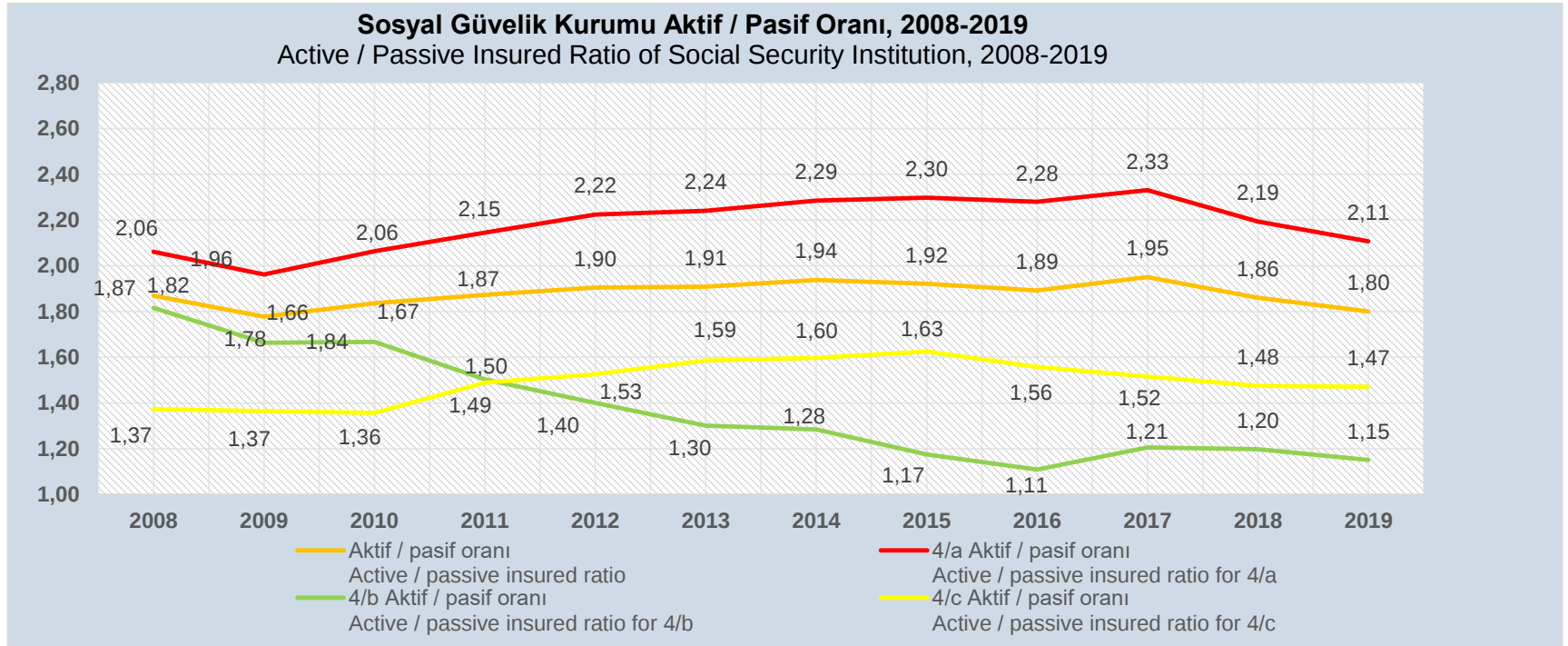

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

AKTİF/PASİF ORANI (2008-2019)

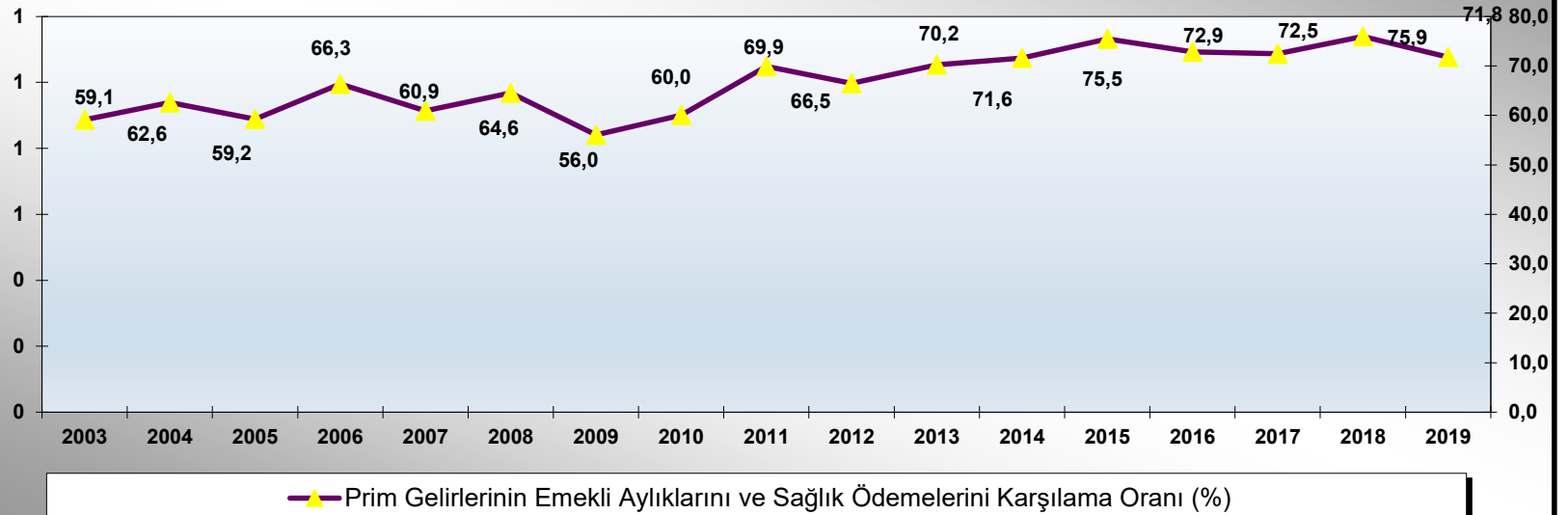

Kaynak: SGK web sitesi, Erişim: 24.02.2021

<http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik>

PRİM GELİRLERİNİN EMEKLİ AYLIK VE SAĞLIK HARCAMALARINI KARŞILAMA ORANI

Prim Gelirlerinin Emekli Aylıklarını ve Sağlık Ödemelerini Karşılama Oranı (Bin TL)
Compensation Rate of Pension and Health Payments by Premium Income
(Thousand TL)

İŞ KAZASI, MESLEK HASTALIĞI, MALULLÜK, VAZİFE MALULLÜĞÜ

İş Kazası, Meslek Hastalığı, Vazife Malullüğü
Sigortası Prim ve Yararlanma Koşulları, Sigortalı
ve İşverenin Yükümlülükleri

Sigortalı Statüleri (4/A-B-C)

Sigortalı sayılanlar

MADDE 4- (Değişik: 17/4/2008-5754/2 md.)

Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından;

a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar,

b) Köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan ise;

1) Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usûlde gelir vergisi mükellefi olanlar,

2) Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar,

3) Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları,

4) Tarımsal faaliyette bulunanlar,

c) Kamu idarelerinde;

1) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar,

2) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar,

sigortalı sayılırlar.

SİGORTALI GRUPLARI VE SAĞLANAN HAKLAR

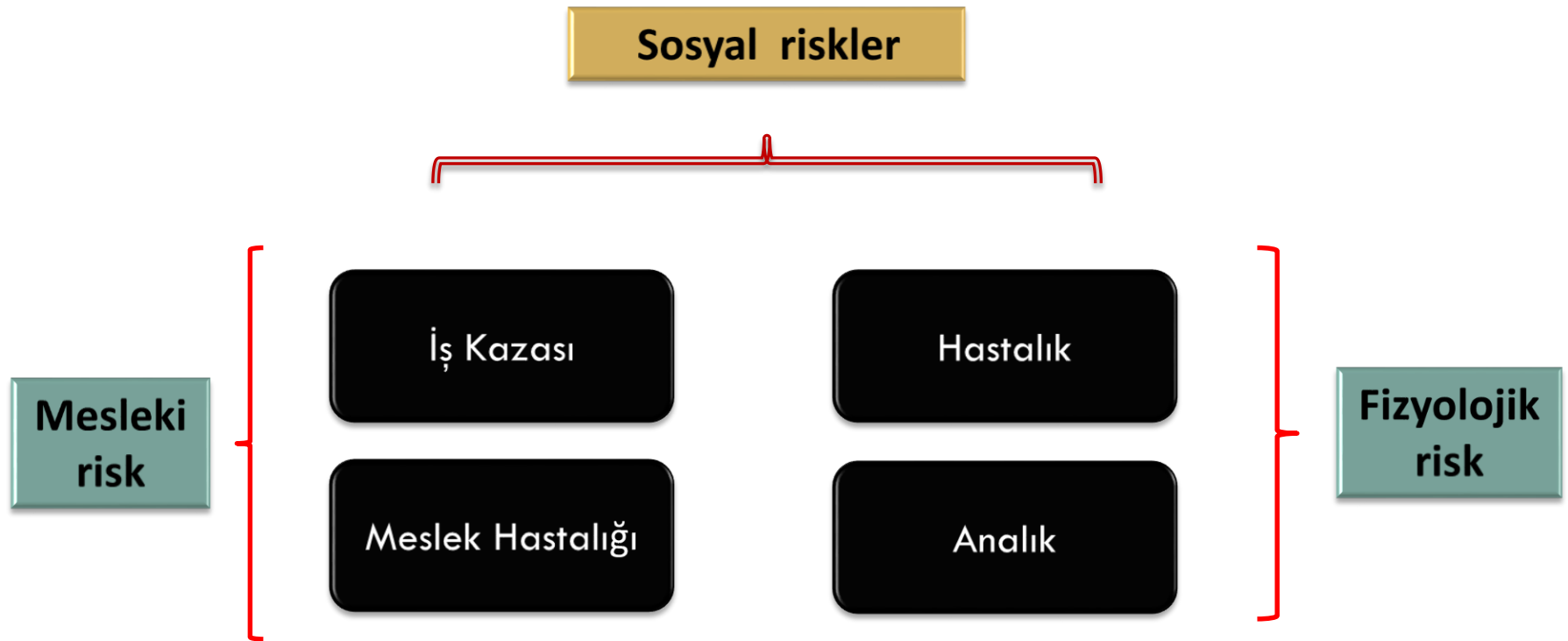
STATÜ	RİSK TÜRÜ	TABİ OLDUĞU MEVZUAT
4/A VE 4/B	İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI	ÇALIŞMA GÜCÜ VE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ (2008)
4/A VE 4/B	MALULİYET (25. MD)	MALULİYET TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ (2013)
4/C	MALULİYET (25. MD)	MALULİYET TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ (2013) ve/veya KURUM SAĞLIK KURULU DEĞERLENDİRMESİ
4/C (TSK)	MALULİYET (25. MD)	TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ, JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI VE SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI SAĞLIK YETENEĞİ YÖNETMELİĞİ (2016)
4/C (POLİS)	MALULİYET (25. MD)	EMNİYET TEŞKİLATI SAĞLIK ŞARTLARI YÖNETMELİĞİ (2018)
4/C	VAZİFE MALULLÜĞÜ (47. MD)	VAZİFE MALULLÜKLERİNİN NEVİLERİ İLE DERECELERİ HAKKINDA NİZAMNAME (1953)

Açıklama:

Sigortalı sayılanlar başlıklı Kanunun **4 üncü maddesinin altıncı fıkrası:**

«Bu Kanunun kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin hükümleri bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlara bu kapsamda oldukları sürece uygulanmaz.»

KISA VADELİ SİGORTA KOLLARI (4/A-B SİGORTALI GRUBU)

KISA VADELİ SİGORTA KOLLARI

□ Sağlanan Haklar

	İKMİ	Analık	Hastalık
4/(A)	✓	✓	✓
4/(B)	✓	✓	

İŞ KAZASI TANIMI

İş Kazası:

Kanunda sayılan hallerde meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen engelli hale getiren olaydır.

İŞ KAZASI SAYILAN HALLER

İş yerinde meydana gelen kazalar

İŞ KAZASI SAYILAN HALLER

Yürütülen iş nedeniyle işyerinde veya işyeri dışında meydana gelen kazalar

İŞ KAZASI SAYILAN HALLER

Görevli olarak ancak asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda meydana gelen kazalar

İŞ KAZASI SAYILAN HALLER

Kadın sigortalının iş mevzuatı gereğince çocuğuna
süt vermek için ayrılan zamanlarda meydana
gelen kazalar

İŞ KAZASI SAYILAN HALLER

İşverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere
gidiş geliş sırasında meydana gelen kazalar

İŞ KAZASININ UNSURLARI

Sigortalı olma

Kaza sonucu ortaya bir zarar çıkması

Kaza ile zarar arasında **illiyet bağı** bulunması

İŞ KAZASI BİLDİRİMİ

4/a

İŞVEREN

DERHAL

KOLLUK
KUVVETİNE

3 İŞ GÜNÜ
İÇİNDE

SGK

4/b

KENDİSİ

3 İŞ GÜNÜ
İÇİNDE

SGK

İŞ KAZASI TESPİTİ VE SORUŞTURULMASI

Kısa Vadeli Sigorta Servisince Tespit Yapılması

**İş Kazası Tespit Komisyonunca Tespit
Yapılması**

Denetim Vasıtasıyla Tespit Yapılması

MESLEK HASTALIĞI

Sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı **tekrarlanan bir sebeple** veya **işin yürütüm şartları yüzünden** uğradığı **geçici veya sürekli** **hastalık, bedensel veya ruhsal** engellilik halleridir.

MESLEK HASTALIĞININ UNSURLARI

Sigortalı olma

Hastalık veya engellilik halin yürütülen işin sonucu olarak ortaya çıkması

Hastalığın, Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliğinde yer alması ve Yönetmelikte belirtilen süre içinde meydana çıkması

MESLEK HASTALIĞINA İLİŞKİN KAVRAMLAR

Yükümlülük Süresi

Sigortalının meslek hastalığına sebep olan işinden fiilen ayrıldığı tarih ile meslek hastalığının meydana çıktığı tarih arasında geçen en uzun süre.

Maruziyet Süresi

Zararlı etkenin başlamasıyla hastalık belirtilerinin ortaya çıkması için gereken en az süre.

Örnek:

Pnömokonyozun meslek hastalığı sayılabilmesi için;

sigortalının, havasında pnömokonyoz yapacak yoğunluk ve nitelikte toz bulunan yeraltı veya yerüstü işyerlerinde toplam olarak en az üç yıl çalışmış olması şarttır.

Yükümlülük süresi ise on yıldır.

MESLEK HASTALIĞININ BİLDİRİMİ

4/a

İŞVEREN

ÖĞRENDİĞİ TARİHTEN
İTİBAREN 3 İŞ GÜNÜ İÇİNDE

SGK

4/b

KENDİSİ

ÖĞRENDİĞİ TARİHTEN
İTİBAREN 3 İŞ GÜNÜ İÇİNDE

SGK

İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI BİLDİRİMİ

İş kazası ve meslek hastalığı vakaları

Elektronik ortamda Kuruma
bildirim (E-Bildirim) yapılır.

MESLEK HASTALIĞININ TESPİTİ VE SORUŞTURULMASI

Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucuları tarafından usulüne uygun olarak düzenlenen sağlık kurulu raporu ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi

Kurumca gerekli görüldüğü hallerde, işyerindeki çalışma şartlarını ve buna bağlı tıbbî sonuçlarını ortaya koyan denetim raporları ve gerekli diğer belgelerin incelenmesi sonucu,

Kurum Sağlık Kurulu tarafından tespit edilir.

MESLEK HASTALIĞININ TESPİTİ VE SORUŞTURULMASI

Meslek Hastalığı Vakaları

Tespit aşamasında Kurum Sağlık Kurulunun talebi üzerine soruşturulabilir.

Tespit yapıldıktan sonra, meslekte kazanma gücü kaybı oranının %10'un üzerinde çıkması durumunda soruşturulur.

Tespit yapıldıktan sonra, meslekte kazanma gücü kaybı oranının %10'un altında çıkması durumunda, işverenin sorumluluğu varsa soruşturulur.

SAĞLANAN YARDIMLAR

SİGORTA KOLU	SAĞLANAN YARDIMLAR
İş Kazası Meslek Hastalığı	▪ Geçici İş Göremezlik Ödeneği ▪ Sürekli İş Göremezlik Geliri ▪ Ölüm Geliri ▪ Evlenme Ödeneği ▪ Cenaze Ödeneği
Hastalık	▪ Geçici İş Göremezlik Ödeneği
Analık	▪ Geçici İş Göremezlik Ödeneği ▪ Emzirme Ödeneği

YARARLANMA ŞARTLARI

SİGORTA KOLU	SAĞLANAN YARDIMLAR	
İş Kazası Meslek Hastalığı	▪ Geçici İş Göremezlik Ödeneği ▪ Sürekli İş Göremezlik Geliri ▪ Ölüm Geliri ▪ Evlenme Ödeneği ▪ Cenaze Ödeneği	▪ Gün şartı aranmaz
Hastalık	▪ Geçici İş Göremezlik Ödeneği	▪ 90 gün
Analık	▪ Geçici İş Göremezlik Ödeneği ▪ Emzirme Ödeneği	▪ 90 gün ▪ 120 gün

4/b kapsamındaki sigortalılara ödenek ödendiği tarihte prim ve prime ilişkin borcunun bulunmaması gerekmektedir.

KISA VADELİ PRİM ORANI

10/1/2013 tarih ve 6385 sayılı
Kanun ile yapılan değişikliğe
göre, Kısa Vadeli Sigorta Kolları
Primi **SABİTLENMİŞ** ve

PRİME ESAS KAZANCIN %2' si
olarak belirlenmiştir.

Açıklama:

Bu oran Bakanlar Kurulu tarafından %1,5'a
düşürülebilir veya %2,5'a çıkarılabilir.

**TAMAMINI
İŞVEREN ÖDER!!!**

MALULLÜK

Adi ve Vazife Malullüğü

MALULLÜK

Malûl sayılma

MADDE 25- (Değişik: 17/4/2008-5754/13 md.) Sigortalının veya işverenin talebi üzerine Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usûlüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar için **çalışma gücünün veya iş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünün en az % 60'ını**, (c) bendi kapsamındaki sigortalılar için **çalışma gücünün en az % 60'ını veya vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü** kaybettiği Kurum Sağlık Kurulunca tespit edilen sigortalı, malûl sayılır.

4. fıkra

Ancak, sigortalı olarak **ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce** sigortalının çalışma gücünün % 60'ını veya vazifesini yapamayacak derecede meslekte kazanma gücünü kaybettiği önceden veya sonradan tespit edilirse, sigortalı bu hastalık veya engelliliği sebebiyle malûllük aylığından yararlanamaz.

MALULLÜK

STATÜ	RİSK	ÖLÇME KAVRAMI	TABI OLDUĞU MEVZUAT
4/A-B	İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI	MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ	ÇALIŞMA GÜCÜ VE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ KAYBI TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ (2008)
4/A-B	MALULLÜK	ÇALIŞMA GÜCÜ	MALULİYET TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ (2013)
4/C	MALULLÜK	ÇALIŞMA GÜCÜ VEYA VAZİFESİNİ YAPAYACAK ŞEKİLDE MESLEKTE KAZANMA GÜCÜ	MALULİYET TESPİT İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ (2013) VE İLGİLİ YÖNETMELİKLER

VAZİFE MALULLÜĞÜ

Vazife Malûllüğü

MADDE 47- (Değişik: 17/4/2008-5754/27 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlar için aşağıdaki hallerde vazife malûllüğü hükümleri uygulanır. 25 inci maddede belirtilen malûllük; sigortalıların vazifelerini yaptıkları sırada veya vazifeleri dışında idarelerince görevlendirildikleri herhangi bir kamu idaresine ait başka işleri yaparken bu işlerden veya kurumlarının menfaatini korumak maksadıyla bir iş yaparken ya da idarelerince sağlanan bir taşıtla işe gelişi ve işten dönüşü sırasında veya işyerinde meydana gelen kazadan doğmuş olursa, buna vazife malûllüğü ve bunlara uğrayanlara da vazife malûlü denir.

VAZİFE MALULLÜĞÜNDEN SAYILMAYAN HALLER (47. MD)

Vazife malûllükleri;

a) Keyif verici içki ve her çeşit maddeler kullanmaktan,

b) Mevzuat ve emir dışında hareket etmiş olmaktan,

c) Yasak fiilleri yapmaktan,

d) İntihara teşebbüsten,

e) Her ne suretle olursa olsun kendisine veya başkalarına menfaat sağlama veya zarar verme amacından,

doğmuş olursa bunlara uğrayanlar hakkında vazife malûllüğü hükümleri uygulanmaz.

VAZİFE MALULLÜĞÜ BİLDİRİMİ (47. MD)

Kamu idareleri vazife malûllüğüne sebep olan olayı, o yer yetkili kolluk kuvvetlerine veya kendi mevzuatına göre yetkili mercilere **derhal, Kuruma da en geç onbeş iş günü içinde** bildirmekle yükümlüdür. Kuruma bildirim, aynı süre içerisinde sigortalılar veya hak sahiplerince de yapılabilir. Vazife malûllüğüne sebep olan olaydan kamu idarelerinin yetkili mercilerinin haberdar edilmemiş olması hali dışında; ilgililerin bildirimi, kamu idarelerinin bildirim sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Vazife malûllüğü süresi içerisinde bildirilmeyen sigortalılara; kamu idareleri ya da sigortalılar veya hak sahiplerince sonradan yapılacak bildirim üzerine, vazife malûllüklerinin belgelenmesi ve müstahak olmaları şartıyla, bu Kanunun zamanaşımı hükümleri dikkate alınmak suretiyle vazife malûllüğü aylığı bağlanır veya bağlanmış olan aylıklar düzeltilir. **Bu durumda sigortalı veya hak sahiplerine bağlanacak aylık ya da aylık farklarının, vazife malûllüğünün bildirildiği tarihe kadar olan toplam tutarı Kurumca ilgili kamu idaresine ödettirilir.**

VAZİFE MALULLÜĞÜ AYLIĞI

Vazife malûllüğü aylığı, vazife malûllerinden itibari hizmet süreleri eklenmek suretiyle bulunacak prim ödeme gün sayısı toplamı;

a) 10800 güne kadar olanlara 10800 gün üzerinden,

b) 10800 günden fazla olanlara, toplam prim ödeme gün sayıları üzerinden,

en son prime esas kazancı esas alınmak suretiyle 29 uncu maddeye göre hesaplanacak aylıklara, malûllük derecelerine göre aşağıda yazılı oranlarda ayrıca zam yapılmak suretiyle bağlanır:

Derece	Malullük Derecesi Zam Oranı
1	%30
2	%23
3	%15
4	%7
5	%3
6	%2

VAZİFE MALULLÜĞÜNDEN SAĞLANAN DİĞER HAKLAR

- Faizsiz Konut Kredisı
- Eğitim-Öğretim Yardımı
- Ek Ödeme Yardımı
- Meskenlerde Kullanılan Elektrik ve Su Tarifesinde İndirim

Kaynak:

http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/emekli/vazife_malullerine_saglanan_haklar

GÜNÜMÜZ ÇALIŞMA MODELİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM

İŞYERİ TANIMI (4857 sayılı Kanun)

İş Kanununun 2. maddesinin ilk fıkrasında, işyeri, «işveren tarafından **mal veya hizmet üretmek** amacıyla **maddi olan ve olmayan unsurlar** ile **işçinin birlikte örgütlendiği birim**» olarak tanımlanmıştır.

Akbank Genel Müdürü Hakan Binbaşgil, salgın sonrasında yepyeni bir çalışma modeline geçtiklerini belirterek, "İşin geleceğine cesur bir adım atıyoruz. Çalışma düzenimizdeki esnekliği artık kalıcı hale getiriyoruz." ifadelerini kullandı.

Akbank İnsan ve Kültür Genel Müdür Yardımcısı Pınar Anapa “**Biz Akbank olarak üç farklı iş modelimizle geleceğe hazırız**; müşterilerimize birebir ve yüz yüze hizmet verdiğimiz şubelerimiz yerinden çalışmaya devam edecekler, **Genel Müdürlük ekiplerimizin ise yüzde 52’si uzaktan, yüzde 36’sı hibrit düzende, yüzde 12’si ise ofisten çalışacaklar.**” ifadelerini kullandı.

Kaynak:

<https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/akbank-esnek-calisma-modeline-gecti-41738075>

GÜNÜMÜZ ÇALIŞMA MODELİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM

EGE CANSEN

Beklenen ömür 100 yaş

4 Mart 2021

Yazarlar | Ege Cansen

Pennsylvania Üniversitesi'nin "**Wharton**" (Maliye ve Ticaret) Fakültesi'nin yayınladığı aynı isimli dergisinin son sayısında yer alan bir makalede, Amerika'da bu yıl doğan bebeklerin üçte birinin 100 yaşına kadar yaşamasının beklendiğini okuyunca ciddi şaşkırdım. Bu oran, kız bebeklerde 1/2 imiş. Doğan bebeklerin yarısının kız, yarısının oğlan olduğu kabulüne göre, erkeklerde bu oran 1/4 oluyor. Makale, esas olarak uzayan emeklilik sürelerinde, yaşlı insanların geçimlerini nasıl temin edeceğine odaklanmış. Bunun için yaşlıların sahip oldukları gayrimenkulleri "**ters ipotekle**" nakit akımına dönüştürme ve emlak vergilerin "**ölüm sonrasına**" ertelenmesi gibi iki yaratıcı finansman modeli anlatılıyor.

GÜNÜMÜZ ÇALIŞMA MODELİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM

YAŞLILAR ÇOĞALIYOR AMA İŞSİZLERİN ÇOĞU GENÇ

Uzunca bir süredir birçok düşünür (?) **“Kadınlar az sayıda çocuk doğurmaya başlayınca nüfus artışı yavaşladı; üstelik beklenen ömür uzadı; ileride üretimi yapacak ve yaşlılara bakacak insan bulunamayacak”** diye dertlendi durdu. Bizim böyle bir derdimiz yoktu. Çünkü kadınlarımız doğurgan ve aldığımız göç, nüfusumuza göre yüksekti. Bizim sorunumuz gençlere iş bulmaktı. Tuhaf olan, nüfusu artmayan ve emeklisi hem çoğalan hem de ihtiyarlayan Fransa veya İspanya gibi ülkelerde de **“gençlerde işsizlik oranının”** genel işsizlik oranından yüksek olmasıydı. Demek ki, gözden kaçan bir şeyler vardı. Anlaşılan yaşlılık denen dönem ötelenmişti. İnsanlar geç yaşılanıyordu. Daha uzun yaşıyor ve daha uzun yıllar çalışıyordu. Kaldı ki; zengin ülkeler yavaş büyüyordu (Allah'tan). Üstelik ekonomide **“üretim tarzı”** değişiyordu. Sanayide büyüme istihdam yaratmıyordu. Pandemiyle birlikte şimdi de hizmetler sektörünün **“istihdamsız”** büyümesi ortaya çıktı. Bizim işsizlik sorunumuzun çözümü daha da zorlaştı. **“Atamalar yapılsın, devlet herkese iş versin”** önerisi çözüm değildir. Çözümü **“işverensiz çalışma”**da aramak gerek. Bu arada Türkiye'de doğurganlığın yavaşlaması iyi haberdur.

Son söz: Doğa, ferman dinlemez.

Kaynak: <https://www.sozcu.com.tr/2021/yazarlar/egge-cansen/beklenen-omur-100-yas-6293787/>

SORU

- İş ile işyeri arasında fiziksel bağlantının kalkması halinde mevcut iş hukuku ve sosyal güvenlik hukukundan doğan haklarda nasıl bir değişim olacaktır?

58

Teşekkür ederim.

Yılmaz AKKOYUN

Sosyal Güvenlik Uzmanı

İletişim: yakkoyun@sgk.gov.tr